

Jöjjetek

1961. május-június
14. évfolyam, 3. szám.

OTTHON

ni manapság odahaza történik az egyházi élet, arról nem sok értesülésünk van. Talos forrásokból csak az események etét ismerjük meg. Tudomást szerzünk ául arról, hogy a Református Egyetemes vent és a Zsinat közötti különbséget akként keznek áthidalni, hogy mindkét szervezet tősége ugyanazon személyekből fog állani. tudjuk, hogy a Konvent egyházi és világi kei Bartha Tibor és Erdei Ferenc lettek. ha Tibor — a jelentések szerint — új tala elfoglalásakor arra mutatott rá, hogy egyháznak mindjobban önállótóvá kell ia. Az egyházi költségvetést ez okból 11 lóról évi 9 millió forintra csökkentették. nem lehet másképpen magyarázni, mint az állam anyagi hozzájárulását az egy- ak költségeihez csökkentette és csökken- is fogja. Aféle felszólítások, hogy most zeriben legyen a magyar református egy- saját erejéből önálló, nem jelent egye- mint azt, hogy az egyház komoly és nehéz ek néz elébe. Hogy mindez mit fog hozni, csak a jövő fogja megmutatni.

gy külön érdekesség, hogy — megfigyelők int — a református egyház vezetőségében "hosszú „budapesti” korszak után egy receni” korszak következik. Nem csupán ha Tibor és Erdei Ferenc személyéből k ez ki, hanem a zsinat és a konvent veze- gének és személyzetének megválasztásából Péter János, volt püspök, tanítványai és (tványainak tanítványai foglalják el a lcspozíciókat”.

indezek a hírek azonban lényegében nem osak, vagy csak másodrendű fontossággal ak. Ami igazán fontos, az nincs a lapok- és a konventi elnöki beszédben sem. Ami an fontos, az a gyülekezetekben történik: jtett kis falvakban éppúgy mint a nagy osokban. Ami igazán fontos, az az a kérdés, -e és milyen lehetősége az *igazi* ígéhírde- nek, vagy — fordítva — mennyire *igazi* az irdetés. Milyen az egyházi élet, a közös- élet, az ifjúsági élet? Mindez és ezer egyéb és nem valami „politika” szempontjából em kizárólag és egyesegyedül Krisztus legén megmérve.

z igazi gyülekezeti élet mind nagyobb és yobb nehézségekbe kerül. Az állam részéről gyházakra nehezedő nyomás 1956 óta talán a nem volt olyan súlyos, mint éppen most. y talán helyesebb, ha azt mondjuk: az

állam részéről az egész ország népességére nehezedő keresztyénellenes nyomás nem volt talán soha olyan súlyos, mint napjainkban. Mert nem az a fontos, mi történik „fent”, hanem az, mi a valóság „lent”, a mindennapi ember mindennapi életében!

Manapság templomba járni, a gyülekezeti életben résztvenni komoly kockázatot jelent. Vallásoktatásra, konfirmációi oktatásra járni azt jelenti a fiatalok számára, hogy saját maguk előtt vágják el a jövődében az ér- vényesülés útját. Aki templomba, vagy vallás- oktatásra jár, szinte biztosan letehet pl. arról, hogy felvegyék az egyetemre. Ebből megérthető az is, hogy számos gyülekezetben ezévből alig egynéhány vagy gyakran egyet- lenegy konfirmáló sem volt!

S evvel együtt folyik a falu kolhozosítása. járni”. Ez a jelszó már magában is mindent kifejez. Azonban maga a templomba járás még csak a gyülekezeti élet egyik oldalát világítja meg. Mert annak ezer egyéb vetülete is van: bibliakörök, egyesületek, ifjúsági munka stb., melyek kevésbé formálisak, s melyek ma már alig-alig vagy egyáltalán nem funkcionálhatnak. Mindez azt jelenti, hogy a kommunista állam a néma terror minden eszközzel igyekszik megfojtani a keresztyén- séget. Az igazi veszély éppen ebben van.

S evvel együtt folyik a falu kolhozosítása. Magyarországon, ahol a lakosság legnagyobb része a mezőgazdaságban dolgozik, ez azt jelenti — eltekintve ennek a borzasztó akció- nak ezer egyéb következményétől, melyeket itt nem vagyunk képesek felsorolni —, hogy egyrészt az anyagi és morális függetlenség minden formáját meg akarja szüntetni a kommunista állam, s ugyanakkor elvenni azt az alapot is a lelkekből, amely az egyénnek, mely üldözött vaddá vált a saját környezeté- ben, — nyugalmat adhat: a hitet.

A kommunizmus, ez az elképesztő, dok- triner történelmi félreértés, nem tanul soha. Nem tanulhat a saját hibáiból sem, mert ha őszinte lenne önmagához, felborítaná önmagát. Oroszországban ma, több mint 40 évi kommu- nista diktatúra után, a kommunizmus minden vallásellenes akciója után, a keresztyénség közel sem halt ki. Az orosz orthodox egyház, újra megerősödve, nemrég kérte felvétele az Egyházak Világtanácsába. Az orosz politikai vezetőség ma is céltudatosan athéista és anti-

theista: a vallást minden vonalon igyekszik kikapcsolni és mindent megtesz annak eli- minálására.. Azt is tudjuk, hogy a vallásos életet a Szovjetunióban nem kell túlértékel- nünk, amire látszik, úgy látszik, némelyek Nyugaton ugyancsak hajlamosak. Mindez azonban nem kell, hogy megakadályozzon bennünket annak elismerésében, hogy a kom- munista állam a vallás frontján nyilván alap- jában véve vereséget szenvedett. Mert ma már nem azok kívánnak vallásos életet élni Oroszországban, akik ezt 1917 előtt szívták magukba, hanem az a generáció, melyet a szovjet állam nevelt fel atheistának és kom- munistának.

Erdélyben a helyzet, ha lehet, még rosszabb, mint Magyarországon. Az általános gazdasági helyzet is nehezebb. Erdélyben, mint mindig, a vallásos helyzetet még nehezíti a nemzeti- ségi kérdés is. Mint annakidején már hírt adtunk erről, két-három évvel ezelőtt az er- délyi magyar keresztyénség számos vezető emberét letartóztatták és hosszú évekre ter- jedő börtönbüntetésre ítélték. Az erdélyi magyarság a legerősebb nyomásnak van kitéve, hogy végre-valahára sikerüljön azt elrománosítani. Magyarországon is el van vágva a Nyugattól, de Erdély sokkalta jobban.

Emberi szemmel nem lehet látni a Vas- függöny mögött ma uralkodó rendszer végét. A keresztyénség odaát mélyeségek nehézségeken megy keresztül, melyekre nincs igazában vett történelmi példa. A jövőd — ez biztos — nem egyebütt dől el, csupán csak az emberi szívben, az egyes ember szívében, aki Krisztus- sal találkozza, nem tud kitérni az Ő útjából s Neki rendeli alá magát. A keresztyénség új korszakának az ajtajában állunk. Nem vissza kell néznünk, hanem előre s imádkoznunk azokért, akik otthon vannak, akik az Ő szolgál- latában állanak. A névtelenekért. Mert elmúl- nak a parlamentek és elmúlnak a püspökök, el a diktatúrák és a kényserválasztások, de él holnap, holnapután és azután az ember, küzdve Annak a seregében, aki „meggyőzte a világot”.

A Bibliatársulatok jelentése szerint jelenleg a teljes Biblia 219 nyelvre van lefordítva, az Újszövetség 271 nyelvre, egyes bibliai könyvek 661 nyelvre, míg a Biblia egy része 1151 nyelvre.

Brazília 60 millió lakosa közül 2.697.000 pro- testáns keresztyén.

A Lutheránus Egyházaknak — a statisztikai adatok szerint — jelenleg Északamerikában 8.313.848 tagjuk van; még pedig 8.054.417 az Egyesült Államokban és 259.431 Kanadában.

IGE

„Hogy megismerjem Őt és az Ő feltámadásának erejét.”

(Filippi 3 : 10 a.)

Ismered őt? tesszük fel gyakran a kérdést, amikor valakivel beszélgetünk egy távollévő személyről. A feleletből azután kitűnik, hogy az ismerésnek különböző fokai vannak. Ismerhetünk valakit hírből; azaz hallottuk említeni a nevét, s talán egyet-mást az életéből. Ez alig nevezhető ismerésnek. — Ismerhetünk valakit futólagosan; vagyis találkoztunk egyszerűen az illetővel, váltottunk vele egy pár szót, anélkül azonban, hogy komolyabb beszélgetésre került volna a sor. Az ilyen ismeretség nem hagy semmi különösebb benyomást hátra a lélekben. — Igazán és alaposan csak akkor ismerünk valakit, ha bizonyos ideig benső kapcsolatunk volt vele. Sokszor az évek hosszú során jutunk el oda, hogy a másikat a maga igazi mivoltában megismerjük. Ez esetben nemcsak életük külső oldala, hanem egyéniségük, erényeik, hibáik, gondolataik, vágyaik és törekvéseik is ismeretesek előttünk. Így ismerik a házastársak, a családtagok és az igazi barátok egymást.

Pál apostol a fenti Igében azt a hő óhaját fejezi ki, hogy megismerje Krisztust és az Ő feltámadásának erejét. Bizonyos csodálkozással halljuk ezt. Nem ismerte volna Pál apostol a feltámadott Úr Jézus Krisztust? Hiszen ő ezt a levelet római fogságából írta a Filippi városban élő gyülekezetnek. Számolt azzal a lehetőséggel, hogy élete vége hamarosan eljön, azonban a közeli halál gondolata nem retentette meg őt. Teljes megnyugvással és hitbeli bizalommal írja a gyülekezetnek: „nekem az élet Krisztus és a meghalás nyereség”. Ő maga kíván elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb; azonban e testben megmaradni és még egy ideig apostoli munkásságát tovább folytatni szükséges lenne a gyülekezetek hitbeli megerősödésére. Melyiket válassza e kettő közül? ez a probléma nyugtalanította a lelkét.

És most mégis annak a vágyának ad kifejezést, hogy megismerje Krisztust és az Ő feltámadásának erejét. Hogy értsük ezt? Úgy gondolom, erre a kérdésre legjobban az apostol életéből adhatjuk meg a feleletet.

Hallomásból ismerte ő a Názáreti Jézust még fiatal korában, amikor buzgó farizeus volt. Ezt azonban nem nevezhetjük ismerésnek. Saulus akkor még leszármazásában, saját igazságában, úgyvélt jócselekedeteiben, egyszerűen: a testben dicsekedett. Azért üldözte olyan fanatikusan a keresztyéneket és akarta az Úr Jézus földi egyházát elpusztítani.

Igazán akkor ismerte meg a feltámadott Krisztust, amikor megjelent neki a damasz-

kuszi úton és térdre kényszerítette őt. A bűnbánat, megtérés és imádság útján jutott el a hitben való megismeréshez, vagyis oda, hogy az Úr Jézus Krisztus az egyedüli Idvezítő, aki bűnbocsánatot, életet és idvességet ad. Az Ő kegyelme Saulust új emberré tette: Pál apostollá és azt a megbízatást adta neki, hogy a megfeszített és feltámadott Krisztust prédikálja a pogányok előtt. Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv bizonyosságot tesz arról, hogy Pál apostol mint Krisztus követe az akkori világot beutazta és prédikálásával sok-sok lelket a lelki sötétségből az igaz hit világosságára vezetett el.

Mégis az volt mindvégig Pál apostol szívének sóvárgó vágyakozása, hogy egyre jobban megismerje Krisztust és az Ő feltámadásának erejét. Legyen szabad ezt egy mindenki előtt érthető példával megvilágítanom. Ha egy férfi és nő megszeretik egymást, akkor azzal nincs vége, hogy megvallják szerelmüket és egymással házasságra lépnek. Ellenkezőleg: éppen ennek a szívükben élő szeretetnek a napenkénti átélése ad örömet, szépséget és tartalmat házaseletüknek. Így van ez a hitéletben is. Ha valaki a megtérés útján eljutott Krisztus megismerésére, tudja: ez az új élet kezdete. Ezért igyekszik napról-napra jobban megismerni Őt az Igeolvasás és imádkozás útján és megtapasztalni a feltámadott Krisztus megmentő, életadó és megtartó kegyelmét. Így volt ez Pál apostol életében. Így van ez mindig Isten gyermekeinek az életében. A hitéletnek és ismeretnek állandóan növekednie, tisztulnia és gazdagodnia kell. Míg a Krisztussal való lelki közösség tökéletes átélése a Mennyek Országában van fenntartva.

Testvér, ismered-e Te az Úr Jézus Krisztust? És hogyan? Nem kételkedem abban, hogy az Ő neve és földi élete mindenki előtt ismeretes, aki a nyugati keresztyénység légkörében él. A legtöbb ember azonban úgy ismeri Jézust, hogy hallott róla; a szülői házában, a vasárnapi iskolában, a vallásórán vagy a templomban. Ez azonban nem elég az idvezüléshez. Még az sem, ha valaki néha-néha futólagosan egy-egy Ige, vagy prédikáció hatása alá került. Krisztust valóban csak akkor ismered meg, ha a megtérés és bűnbánat útján érkezted el Hozzá, s a hit és engedelmség útján követed Őt. Akkor egyre jobban megtapasztalod büntörtlő irgalmasságát, megváltó szeretetét, megújító kegyelmét. Azért ne nyugodj addig, Testvér, amíg Őt ilyen módon meg nem ismerted.

Nemrégiben ünnepeltük húsvét ünnepét: Krisztus feltámadását. Akinek a szívében a feltámadott Úr Jézus az új élet csírait ültette el, az vágyódik Krisztus, az Igazság Napja után, mint tavasszal a kicsírázott mag a napfény után.

Eljen és erősödjék, a Te szívedben is, Testvér, az óhajás, hogy egyre jobban megismerjed az Úr Jézus Krisztust és az Ő feltámadásának erejét. Itt e földön kezdetlegesen, egykor az Ő országában tökéletesen.

K. J.

az említett foglyok közül egy igen öreg is, aki azt beszélte, hogy nem a székeleyek magyarok verték le őket, hanem maga László akit mindig segítségül hívnak. Más társ mondták, hogy midőn a székeleyek ellenül dultak, valami nagy lovag járt előttük, m paripán ült, fején arany korona, kez csatabárd, mely hatalmas csapásokkal és gásokkal pusztította mindnyájukat. E l feje fölött a levegőben, csodálatos fényben nagyszépségű úrasszony jelent meg, nek fején nagyon ékes és tündöklő korlátszott. Nyilvánvaló ebből, hogy a J Krisztus hitéért harcoló székeleyeket mag Boldogságos Szűz Mária és Szent László k segítette meg a pogányok ellen, akik ell kodtak vitézésükben és sokaságukban.

(GERÉB LÁSZLÓ FORDÍTA)

Siklós István:

Ünnep

Őszi kéken
égi tüzek hamvadoznak,
mennyboltunknak teste hül,
felhőpor majd
tetemére göngyölül;

Föltámad a vidra szél,
vénhedő egeknek kél,
földökli fény hívogatja,
tátott száju sárkányforma
kúszik, gomolyog arcáról,
szembogarából kikúszik,
nyílvődik foszlók,
mint a rongy
mint a fosztás
és a mélyre ereszkedik,
már a fáknak ága tartja,
mint a dér azt betakarja,
ím a galy, a galya is
mintha karja ere lenne
megfeszülve, közelegve
karma begyével tapint;

ünnap, ünnap, jaj vigadjunk,
jönnek álom-trombitával,
rézdobokkal rézbagoly,
zöngö-zöngö denevérek
verik véres szárnyaik;
ünnap, ünnap, jó vitézek,
ma már a tűz fel se éled,
nem melegít, nem is éget,
itt az ünnap jó vitézek,

erre-erre, erre hágyunk,
fegyverzajjal, úgy se látunk,
láthatatlan tolongjunk csak fölfele:
hová szelek lábom kelnek,
hová annyi kerge felleg
sárkány képben,
medve képben,
kigyó képben tekereg:
pihenni eljuthatunk,
pihenni eljuthatunk;
ünnap lesz az ünnap, ünnap
fényporbékesség megüttet,

kék legények, kék leányok
sirassuk el lelkeink,
hogy Budánál, Duna partján,
Pestnek köbör-mocsarán
vége esett harcainknak,
harcunkból a vég izen:
itt ezen a kővidéken
a mi szemünk nem pihen,
nem pihen már a pupillánk,
szemhéjünk sincs: vég izen;

mintha égen rohamolna,
jeges ár nő folyamokba,
zöld a víz, a víz megint,
majd a hullám,
majd a habja,
parázspiros már a habja,
zajtalan;
őszi kéken,
szálas lelkeink hegyében
se hang se szó
se mozdulat
se hang
se szó ...

A Névtelen Minorita Krónikájából

— XIV. Század —

Hasonlóképpen az Úr születése után való ezerháromszáznegyvenötödik, a Lajos király koronázása után való harmadik év Gyertyaszentelő Boldogasszony napja táján a székeleyek az akkoriban köztük levő kevés magyarral kivonultak a tatárok ellen, s kardjukkal megszámlálhatatlan tatárt vágtak le saját földjükön. Ott még Othlam nevű nagyhatalmú vezérüket is élve elfogták, aki második a kán után, s a kán húga volt a felesége; később le is fejezték, bár szinte mérhetetlen mennyiségű pénzt ígértek érte váltságul. A magyarok azonban, óvakodva az eljövendőktől, elutasít-

tották a váltságdíjat, hazahozták az ellenség zászlait is, sok foglyot, rengeteg zsákmányt aranyban, ezüstben, gyöngyökben meg drága ruhákban. Megszakítás nélkül három napig folyt köztük a harc.

Mondják azt is, hogy míg folyt a csata a keresztyének és a tatárok között, a váradi egyházban nem találták Szent László király fejét. Ez bizony csodálatos. Mikor tehát az egyház másodjára is a fej keresésére, a sekrestyébe lépett, a maga helyén találta a fejet, de úgy átvizsgálva, mintha élne s nagy munkából, kiváulva tért volna meg valahonnan. Ezt a másodjára nemcsak a kanonokoknak, hanem sok szerzetesnek is elmondta. A csodát bizonyítja

Mendlik Éva

Mendlik Éva szobrászművész nő magyar gyermeke, de Hollandiában nevelkedett amszterdami, brüsszeli és salzburgi képzőművészeti akadémián folytatta tanulmányait. Hosszabb ideig dolgozott Olaszországban a római múzeumban és az elmúlt években kiállításokon vett részt. Olvasóinknak két szobra készült — „Férfi” és „Mama” — mutatjuk be Mendlik Évát, aki egyébként főleg portrékat, gyerekfejeket mintáz.

Klós István:

Kegyes őszre várván

*Kedvesem, lelkesen
szánó szomorúság
kívánja két szemem,
hold évei túrják
vidám kékségekben
az én tekintetem.*

*Pattogó ostorok
hegyin megmértem,
mások kínja hordott
szíves szegénységben,*

*testemben, hogy gyűltek
fölvirradó napok
csikorgó fogam csak
nyütt és odvasodott,*

*míg hajhásztam fullva
futós igazra
elhánytam érdekem
gyöngyös izzadságba,*

*hittem, hogy hihetek
kegyes emberségnek,
jó népek vetettek
méretlen szégyennek,*

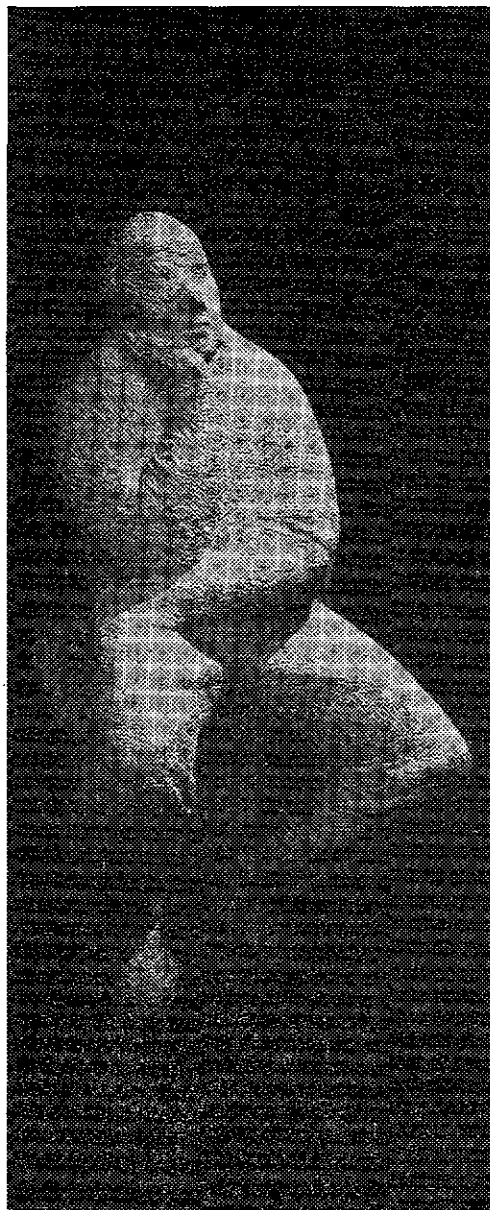
*vétkekre taszítván
kívántam ékeset,
mindenféle rütség
magához veretett,*

*odahagyta földem
jégtengeren túlra
szapora vakondság
mélyeit hadd túrja,*

*elhagyta szerettem
szavaim kincseim,
által tekintetem
létezőn emberin ...*

*s akkoron találtam
hangod hívására
holdhegyű vidámság
napegű kívánság
életem formázza;
kedvesem lelkesen
örizzen szeressen
termesztő bizonyosság.*

*Mint tiszta víz reggel
szolgál frissességgel,
szolgálom idődet
örök hűségemmel.*

Gömöri György:

Világméző nemzedékünk

*E nemzedéknek eleve-földjén kívül is
van helye a világban!
Nem izzadunk honfi-bánatból gyöngyöt
multunkba-zártan.*

*Lábunk alatt lassan forog a földgömb,
s mint kincsre éhes portugálok,
új, dúsabb Indiákat felfedezni
kőbor kedvünk merész gályákra
szállott.*

*Minden földrész egy új kaland.
Minden sziget egy ismeretlen
nevű virág. S a nyughatatlan
Benyovszki sóhajt a szelekben.*

*Ertjük már Szenczit, Csoma Sándort,
mindenkit, kit a lélek messze
korbácsolt az édes hazától,
hogy a homok be ne temesse.*

*Az eltakart világot most újra felfedezzük,
otthonmaradtak, néktek —
sorsunktól felhevülnek, s tettekre
ingerülnek
hitetlen nemzedékek.*

Oahu-Jogjakarta, 1960.

Papp Tibor versei

Nád tollú tóra ...

*nád tollú tóra
tél keze les
hogy összeszorítsa
magábasztója
a víz-szeme-szépjét
reszket a kékség
hal-tele
teste*

*megkövesedve
nem tehetők el a
pillanatok a
nyár-zamatot
elviszi lopva
csillag-magosba
egy nagy denevér*

Széthullt a város

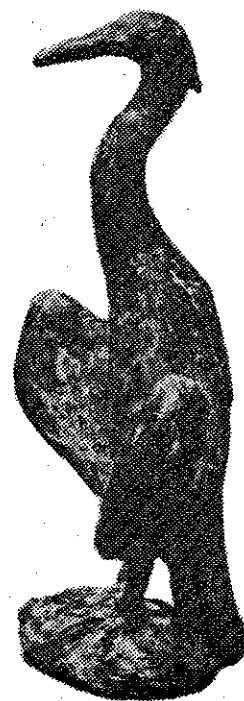
*Parázslanak a csillagok az éj hamujában.
Befejezetlen templomok állnak a
feltépett téren*

*s köröttük siváran
a fűvek karja ég felé mered.
A templomok kapujában
tulipánok vezekelnek.
Fejükre az őszi szél
fekete leveleket kerget.*

Széthullt a város!

*Néma ágyán
széltől mellel fekszik
a halott szívárvány.*

Liège, 1960.

A tibeti halál

„A kommunista párt és Mao vezérünk napja ragyog le szegény népünkre, — a hánok más nyelven beszélnek ugyan, mint mi, de szívük olyan, mint a miénk. A kommunista párt és Mao vezérünk napja ragyog le szegény népünkre, a kínaiak más nyelven beszélnek ugyan, mint mi, de szívük olyan, mint a miénk. A kommunista párt...”

A tibeti fiatalember, aki ezeket a mondatokat gépiesen, hadarva ismételte, összemarcangolt kezével görcsösen szorongatott egy imázslót. Először csak vérző kezét láttam, csak azután szemét, mely megzavarodott agyának nyugtalan állapotát tükrözte vissza.

Mahul professzor, aki ezen az indiai reggelen kísérőm volt, megveregette a tibeti ifjú vállát. „Megmenekültél, — szolt hozzá szelíd hangon, — a Darjeeling fölötti Tigris-hegyen vagy és India örömmel fogad be téged.”

A tibeti menekült jajgatva felhördült, mintha megütötték volna, aztán a földre zuhant és azt nyögte: „meghaltak, mind mind meghaltak!”

Mint később megtudtuk, a fiatalember csak néhány órával azelőtt érte el a neves indiai gyógyhely fölötti hegyet, amely a Himalája déli lejtőjénél áll. Hónapokig tartott menekülése a kínai katonák elől, akik hazájában a legszörnyűbb rémuralmat honosították meg; a szabadságharcosokat kínozták, az asszonyokat és leányokat megbecstelenítették, a lámákat legyilkolták, a parasztokat és kereskedőket terror alatt tartották. A menekült lábai vas-tag, alakatlan csomókká torzultak el, ruházata rongyokban lógott le róla, s elméje elborult.

* *

„A tibeti tragédia méreteit, — szolt kísérőm, — a világ nem képes felfogni.” A magasnövésű indus fekete haján kerek fehér nepáli sapkát viselt, és nagy fekete szeme szeretetet sugárzott, de képes volt pillanatok alatt az emberek és helyzetek mélyébe látni. Amikor Darjeelingbe érkeztem, a fiatal szállodatulajdonos azt súgta nekem, hogy a professzor, aki velem egyidőben érkezett, Nehru személyes barátja és különleges megbízatással járja a Himalája vidékét. Amikor bemutatkozott, azt mondta, hogy az orosz és kínai történelem tanára, egyeteméről egy évi szabadságot kapott, hogy az Ázsiát és az egész világot másfél év óta izgalomban tartó eseményeket minél közelebből, lehetőleg a tettek helyén tanulmányozhassa.

Hajnalhasadás előtt indultunk el együtt autóval Darjeelingsből a Tigris-helyre, amelyről szerencsés túristák reggel 5 és 6 óra között megfigyelhetik a 8585 méter magas Kancsэндőngja ormái mögül a felkelő nap első sugarainak rózsaszínű játékát a Mount Everest csillogóan fehér hóláncolatán. Ott, a kínai agresszió által fenyegetett határvidéken folyt hosszú órákon át drámai beszélgetésünk.

A titokzatos professzor hangja nyugodt volt, amikor kijelentette, hogy sok millió indiai másként látja már a világot, amióta a kínaiak végleg levetették a barátság álarcát és 1959-ben Tibetben nemcsak a felkelőket mészárolták le és a Dalai Lámát menekülésre kényszerítették, hanem északindiai területekre is betörték. Tibet lett a nagy tromf a kínaiak stratégiai tervében.

* *

A 13. század óta Kína többször megkísérelte, hogy befolyását Tibetre kiterjessze, de a döntő csapás csak a 17. században sikerült, amikor a Ming-dinasztia végét követő zavarokat és bomlást kiheverték. A Mandzsukkal olyan dinasztia került a trónra, amely az 1911. évi kínai forradalomig egyfolytában uralkodott.

Uralmuk alatt Tibet, amely több korszakon át viszonylag független volt, kínai protektorátussá süllyedt. Tibet újra és újra ellenállást tanúsított Pekinggel szemben, de Kína nem engedett.

1894-ben a tizenhét éves 13-ik Dalai Lámának sikerült egy drámai felkelés után a teljes kormányhatalmat magához ragadnia. A kínai megbízottat megvesztegették és rábírták, hogy Pekingbe hamis jelentéseket küldjön. Elhitették a császárral, hogy Tibet még mindig az ő uralma alatt áll. De ez a helyzet az Indiából 1904-ben kiindult tibeti angol intervenció után megváltozott. 1910-ben, közvetlenül a Mandzsú-dinasztia bukása előtt, a kínaiak újból betörték Tibetbe. Régi pozíciójukat azonban nem sokáig tarthatták meg és 1914-ben teljesen kiűzték őket.

A szimlai konferencián Anglia, Kína és a Dalai Láma megbízottai Tibet jövődó státusát közösen dolgozták ki. Kína a pekingi uralom visszaállítását követelte, ezt azonban a Dalai Láma határozottan visszautasította. A kínaiak 1950-51. évi bevonulásáig tehát megmaradt Tibet függetlensége, amely közel 40 évig tartott.

A független India 1947-ben átvette a kereskedelmi szerződésből folyó jogokat, amelyeket 1914-ben Anglia szerzett az indiai angol alkirály és a Dalai Láma által kötött szerződésből kifolyólag. Nehru kormánya tiltakozott Tibet kínai megszállása ellen, mivel felfogása szerint a hegyi ország függetlensége szokás-jogon alapszik. Kína viszont a Mandzsú-korszakra hivatkozott és a „Világ tetejére” vonatkozó jogigényét ebből a korszakból vezette le. Kína kötelezte ugyan magát arra az 1954-es megállapodásban, hogy Tibet önkormányzatát tiszteletben tartja és a Dalai Lámát elismeri Tibet legfelsőbb egyházi és világi urának, de ezt a megállapodást a kínaiak 1959. márciusában cinikusan megszegték.

* *

A kínaiak eleinte megkísérelték, hogy a lámákat és világiakat, a parasztokat és nemeseket pénzzel és ígéretekkel megnyerjék. Aki Peking mellé állt, az jövedelmező állást, földet vagy egyetemi ösztöndíjat kapott. Ez a sok ezer buddhista kolostor lámáira és apácáira is vonatkozott. A pekingi drasztikus „demokratikus” reformok azonban a tibetieket, akik szabadok akartak maradni, pusztulásra ítélték. Két év óta tömeges deportálások folynak. Hogy a terrornak, a deportálásoknak és menekülésnek milyen szörnyű kihatása volt, azt azokból a rideg számokból is láthatjuk, amelyeket maguk a kínaiak tettek közzé. Saját bevallásuk szerint Tibetnek ma már csak egy millió lakosa van a két évvel ezelőtti három és fél millióval szemben. Az ellenálló férfiakat, amennyiben nem gyilkolták meg őket, munkatáborokba zárják és kéréseiket elszakítják feleségüktől és gyermekeiktől. A bátor hegyi nép sorsa megpecsételődött. Ahol a kínaiak nem erőszakkal semmisítik meg a népet, ott telepítéssel igyekeznek túlsúlyba kerülni. Ma Lasszában már minden tibetire öt kínai jut. A még fennmaradt csekély lakosságot egy, a gyarmatosítás terén is egyedülálló rendszabállyal igyekeznek likvidálni — a megmaradt tibetieket házasság útján akarják felszívni, ami a kínaiak egyik ősrégi taktikája. A Tibetben állomásozó kínai haderőt 6—8 hadosztályra becsülik és ugyanennyi lehet az indiai és nepáli határ mentén állomásozó kínaiak létszáma is.

Nemcsak katonai eszközökkel és közigazgatási úton alakítják a „Világ tetejét” kommunista bázissá. Szívós propagandával és bru-

tális neveléssel szavalógépekké és engesztelő eszközökké alakítják át a fiatalságot azonban csak a kiindulópontja egy akciónak, amely Indiának szól.

„Csak nemrég lepleztünk le egy titkos leadót Kalimpongban, — mondta az tudós. Lázító iratokat foglalunk le állami amelyeket a kalimpongi kínai kereskedelmi képviselő terjeszt. A kínai ügynökök propagandáját sem tudjuk megállítani gyakran lámáknak álcázva sötétvörös tiszteletre méltó iratokat és mint állami menekültek igénybe veszik a menedéket Ijedt polgárainknak azt mesélik, hogy jelemben és Kalimpongban rövid koreaihoz hasonló háború fog kitörni. az indiai kormány nem lesz képes őket túlerővel szemben megvédeni, jobb, ha jött Peking mellé állnak. Nehéz ez barátokat elkapni. Jámbor ábrázattal imamalmokat forgatnak és lázítják a bereket.

„Sokan, — folytatta az indus, — nem meg a kínaiakat és nem tudják, miért a Indiába behatolni. Nem látják azt, hogy politikai erőpróbáról van szó. Nehru abban reménykedett, hogy nem kerül nyílt rivalitásra kommunista Kína és a demokratikus India között az ázsiai elsőbbség számát azonban a kiszámíthatatlan vendég nélkül készítette el. Kína tán közvetlenül India ázsiai pozíciójának rendítését célozta, amelynek nemcsak a kelet, hanem az egész világ számára is jelentősége van. A modern szociálistudomány felépítését India liberális eszköz akarja elérni, míg Kína azt kemény kézzel erőszakolja. Ez tehát versenyfutás lelkeért, az egész világ szívéért.”

A világ nem lehet közömbös, hogy a két nép közötti párharc végződni. népből kerül ki Ázsia lakosságának legnagyobb része és föld lakosainak csaknem két harmada. Mindkét ország évezredek óta kimagasló túrájú hatalmas birodalom volt, — belső lődésükben azonban jelentős, sőt kínaiak mára tragikus hatású különbségek mutatkoztak.

* *

Amióta Vasco da Gama 1498-ban India részén a Malabar-partvidéken partra szállt, Kína viszont csak a 19. század közepén a nyugati világgal szorosabb érintkezést. Néhány bérterület kivételével sohasem idegen uralom alatt, s ennek köszönhető kultúrájának majdnem négy évezredes matosságát. Minden betolakodót tökéletes beolvasztott, míg a kínai kultúra k annyira megerősödött és terjeszkedett, Délkelet-Ázsiában akadálytalanul nagy leteket tudott elárasszani.

A kínaiak elsősorban a földi életre hely a fősúlyt, az életet hallatlanul kifinomondhatnánk raffiniált módon élvezték túlvilág metafizikai szemléletét mindig kikapcsolták.

Világnézetüket Konfucius így jellemezte: „Nem ismerem az életet, hogyan ismerhetem a halált?”

India viszont története során mindig vallásos maradt, elmélyedést és elméleti gyakorlatot. India erejét filozófiai kultúra adja meg, amely alig függ a világ élveze és ezért ez az ország az ipari forradalom nem mehetett át olyan nagy változáson, Kína, amely a túlfokozott élvezetek nyanyira elernyedett, hogy már nem mehetett ahhoz, hogy a kommunizmusnak tömeggé süllyedésnek ellenálljon. Hiba az azt gondolni, hogy a szellemi szabadság tartása az éhség és nyomor leküzdésével kapcsolatban, mert az éppennyolyan erősen a hagyományos vallási és erkölcsi értéktartásától. A kommunizmus azért is

(Folytatás a 5. old.)

eresztyének mint politikai ellenfelek

ségtelenül vannak keresztények, akik, bár k egy hitet vallanak, politikai téren ínt vélekednek, mint mi. Minthogy azona politikában nemcsak gondolkodni, n cselekedni is kell, nem vonhatják ki kat politikai viták alól. Vannak, akik lkoznak ezen és akiket ez nyugtalanít, úgy vélik, hogy az ilyen keresztények ztyénségével valami hiba van, mert nem zösen hitt evangéliumból szűrik le azokat a tanulságokat.

vagyunk tökéletesek.

k az emberek jót akarnak, az a felfogásuk an, hogy a keresztény hívőknek szükség-n csak egységes véleménye lehet, helyte- ltevéseken alapszik. A keresztények rész- t Krisztusnak a világ fölötti uralmában épzelik el, hogy a bibliai tételekből, gyak- özvetlen érveléssel olyan útmutatásokat tnak le, amelyek világviszonylatban ér- síthetők a földi élet minden vonatkozá- zeket az útmutatásokat. Krisztus világos csainak tekintik és oly abszolút ér- sséggel ruházzák fel, amilyenre példát az ótestamentumbeli próféciában talá- Az így kapott politikai vélemény tehat nem képezheti további vita tárgyát: a politikai felfogást vallók erre csak igen- vagy nemlegesen válaszolhatnak.

kereszténység politikai széttagoltságát egy helytelen eszményi elképzelés alap- írálják; úgy vélik, hogy nekünk kereszt- knek oly tökéletesnek kell lennünk, hogy akben komolyabb nézeteltérés ne is lehes- épzelhető. A keresztények azonban szin- sak emberek és így sem erkölcsileg, sem sség tekintetében nem lehetnek tökéle- . Nem a maguk, hanem Isten tökéletes- ői és jóságából élnek és a hitben kell gyeznök. *Ez a hit azonban, amely ben- et Isten közös ismeretéhez vezet, még kötelez bennünket közös világszemléletre.*

rek és történelmi helyzetek megítélésé- s az azokból adódó állásfoglalásban el- tünk egymástól. Így keresztények között zódhatnak válaszfalak, épügy, mint azok t, akik nem keresztények. Ez állami kozásban épügy kiütközik a parlamentek- mint egyházi vonatkozásban a zsinatokon.

vannak harcok épügy állami, mint egy- vonatkozásban.

harcok és viszályok, a még hívó emberek t is felmerülő ellentétek éppen az Isten nber közötti radikális különbséget pél- k; belőlük egyrészt a bűnös ember átásainak, értelmének és akaratának gesége, másrészt Isten egyedüli bölcses- és hatalma tűnik ki. Az ember, bár- yire kiváló is, nem állhat a világpiramis án, ahonnan a piramis minden oldalát intheti. Nekünk csak e piramis valamelyik án jutott hely, legjobb esetben annak élére kerültünk, ahonnan a piramis oldala közül kettőt láthatunk.

tehetünk tehát az ellen, hogy mi ztyének a politikát oly különböző- n ítéljük meg? Nem kellene-e a külön- politikai pártokat megbékélésre ösztönöz- az ellentétek kiegyenlítésére törekedni? igennel is, nemmel is kell válaszolnunk. kell mondanunk, amikor olyan ember- viszonyok teremtéséről van szó, amelye- politikai ellentétek nem zavarnak vagy zavarhatnak meg. A keresztényeknek állást kell kifejtteniük a politika olyan szellemével szemben, amely a politikai a totális háború felé akarja sodorni, nek azután fel kell áldozni a másokkal eni kötelező tisztesség és megbecsülés en erényét. A „keresztény” politikáról enkinék meg lehet a maga véleménye, r azonban meg kell egyeznünk, hogy mi ztyének csak pozitív hozzájárulással

adózhatunk minden politikai küzdelemben azzal, hogy még a legélesebbre fordult tárgyi- lagos vitában is arra gondolunk, *hogy embe- rekkal állunk szemben, akiket Isten teremtett és akik fölött épügy Isten gondviselése ör- ködik, mint mi fölöttünk.* A keresztényeknek egyik lényeges feladata, hogy a politikai harc- ban a személyi vonatkozásokat letompítsák, még ha ezért részben fel is kell áldozni ér- velésük átütőerejét azzal, hogy lemondanak a demagógia eszközéről.

Nemet kell mondanunk azonban bizonyos más vonatkozásokban. Nem lehet és nem sza- bad a ténylegesen fennálló ellentéteket és el- téréseket eltussolni. Ahol az elküzdösítés útjára léptek, ott ez mindig csak a félrendszabályok politikájához és végül is katasztrófához vezet- tett. Habár a keresztényeknek a politika sikamlós területén is annak tudatában kell cselekedniük, hogy az, amit látnak, nem lehet tökéletes és tévedésektől mentes, mégis abból kell kiindulniok cselekvésükben, amit helyes- nek tartanak. Ebből ered annak a mondásnak az értelme, hogy „legjobb tudásunk és lelkiis- meretünk szerint” kell ítélnünk és dön- tenünk.

A keresztény ember a gyülekezetben hallja azt az Igét, amely fölötte áll minden szónak, így az ő szavának is. Ott kapja meg a rossz elhárítására azt az erőt, amely mindig újra immúnissá teszi a politikai harc démoni kísértéseivel szemben. Ott Isten Igéje olyan helyzetet teremt, hogy egyazon templom pad- jában ülve testvéri viszonyban lehetünk és akarunk lenni politikai ellenfeleinkkel is. Istennek a világ érdekében folytatott küzdelme bennünket keresztényeket az evangélium útján mindig újra arra tanít, hogy a tisztán politikai

(Folytatás a 4. oldalról)

Kínában diadalmaskodni, mert nem talált szellemi ellenállásra.

„Aki ezt helyesen felismeri, — mondta Mahul professzor, — az megrendüléssel fogadja Tibet tragédiáját. Amikor e hegyi ország, e nagy válaszfal leomlott Kína és India — a kommunizmus és a szabadság között, veszélyes úr keletkezett. A kommunizmus mindig ilyen ürterületre veti magát, ott új pozíciókat szerez magának, hogy új támadást indíthasson, amely nemcsak India, hanem az egész világ ellen irányul.”

A hegyekről, amelyek a tibetiek hite szerint istenek, a felhők fehér fátyolként húzódtak le a völgybe. Kiléptünk a szabadba és egy csoport tibeti asszonyt, gyermeket és aggastyánt pillan- tottunk meg, akik Buddha és titokzatos isteneik dicsőítésére fehér és tarka imazász- lókat akasztottak a fákra.

„Szegény nép, — sóhajtott a indiai, — néhány évtized múlva már eltűnik a süllyesz- tőben, elmerül a történelem sötét ölében. Ön pedig merítsen ebből vigaszt Európa számára. Mert mi tovább fogunk élni. Nagy megnyugvás nekünk, indiaiaknak, hogy a kommunizmus számunkra nem jelent igazi veszélyt. Mert van eszménk, melyet szembe tudunk állítani vele. A kommunizmust nem lehet fegyverekkel legyőzni, csak meggyőző eszmékkal. Mi in- diaiak, tudatosan vagy tudat alatt, még min- dig be vagyunk mélyen gyökeresve a buddhiz- musba. Ha ez mint vallás már messzemenően el is tűnt Indiából, mégis tovább él világszem- léletünkben, amely könyörületes és testvéri szeretetet hirdet, és az egyenjogúságot, de nem minden lény egyenlőségét, hangsúlyozza. A Himalájáért vívott harc nemcsak stratégiai pozíciókért, nemcsak politikai hatalomért folyik, hanem az igazi emberi értékek megó- vásáért. Itt most arról van szó, hogy minden erőnk latbavetésével szembeszálljunk a tibeti halállal.”

B. G.

síkon vívott harcot sem szabad valami ellen, hanem csak valaminek érdekében megvívni. Tehát nem ellenfeleink megsemmisítésére, hanem azok megnyerésére kell törekedni. Az ebből fakadó mérséklet és pozitívum teheti a politikai harcot egyedül jogosulttá.

A keresztényeknek el kell viselniük az ezáltal keletkezett feszültségeket. Nincs értelme e feszültségeket elnyomni vagy meg nem enge- dett módon megoldani. A politikai életben és egy nép belső küzdelmében valójában az a fenntartó elem, hogy e feszültségekkel szem- ben jól álljunk meg helyünket. Nem a politikai harcok veszélyeztetik az államot, hanem az, hogy ezeket istentelen és embertelen módon folytatják.

KASZONYI SÁNDOR.

KAAS ALBERT

(1887-1961)

Báró Kaas Albert, a magyar evangéli- kusok közismert vezetője, lapunk lelkes barátja és terjesztője 1961. április 23-án 74 éves korában Ausztráliában elhunyt.

Kaas Albert 1887-ben született Buda- pesten. Jogi tanulmányait Budapesten végezte és apja nyomdokain haladva politikai pályára lépett. Az első háború alatt Kárpátalja egyik kerületének volt országgyűlési képviselője, a háború után a csonka országra optált. 1927-től 1947-ig a József Nádor Tudományegyetemen volt a közjog és alkotmánytan tanára, több közjogi könyv, értekezés és cikk szerzője. Kora ifjúsága óta aktív részt vett a magyar evangélikus egyház életében, mint a dunamelléki kerület felügyelője, zsinatának tagja. A Luther Szövetségnek éveken át elnöke volt, egyházát több külföldi konferencián képviselte. Már a harmincas években megkezdte az Új- testamentum modern magyar nyelvre való lefordítását, de a munka akkor vált életének egyedüli feladatává, amikor katedrájától megfosztva, deportációs évei magányában teljesen annak élhetett. Művét 1957-ben fejezte be, néhány hónappal azelőtt, hogy feleségével Ausz- tráliában élő leánya családjához vándorolt ki.

Ausztráliában a perthi Theological Hall of the Presbyterian Church of Western Australia kérte fel a görög nyelv és újtestamentumi exegézis tanárának. Tevékeny részt vett a magyar ev.-ref. egyházközség munkájában, ígét hirde- tett és a fiatalokat konfirmációra készi- tette elő. Utolsó útjára a perthi magyar kolónia szinte teljes számban kivonult. Pastor Graebner a perthi evangélikus lelkész temette, a koporsó felett pater Békesi mondott beszédet a magyar kato- likus egyházközség képviselőjében, míg az ev.-ref. gyülekezet nevében Szom- bathy Lajos búcsúztatta el. A presbi- teriánus egyház nevében Rt. Rev. Frank Nichol moderátor jelent meg a teológia diákjaival. Kezében bibliával, koporsóján magyar zászlóval temették el.

Mindig szolgálatra kész és inspiráló keresztény jellemének emlékét kegyelet- tel őrzik a „Jöjjetek” szerkesztői és ol- vasói.

Könyvszemle

Fenyő Miksa: Följegyzések a „Nyugat” folyóiratról és környékéről

(Patria Könyvkiadó, 1960)

Közhely azt mondani — de miért ne mondánók, hiszen jól esik és büszkének vagyunk rá —, hogy páratlanul gazdag századunk magyar irodalma. Sokáig úgy látszott, hogy klasszikus nagyjaink, Vörösmarty, Petőfi, Arany elérhetetlen magasságban tündökölnek, de megtörtént a hihetetlen, a lehetetlen: a mai nemzedék már melléjük sorolja, velük együtt ejti a legnagyobb természetességgel Ady Endre, Babits Mihály, Móricz Zsigmond nevét. A hasonlat, a két „tríász” felsorakoztatása eddig Fenyő Miksától származik (136. o.), de akár folytatnók is, a csoda megismétlődött és megismétlődik és az újabb nemzedékből ide kérezkedik Illyés Gyula, József Attila, Weöres Sándor és még több más író és költő neve.

E csodálatos virágzás kezdetének, a századeleji igaz modern magyar irodalom megszületése körüli harcoknak egyik utolsó élő szemtanúja Fenyő Miksa. A kilencszáz éves nagy magyar írói mind meghaltak már és nemrég eltávozott az élők sorából a másik nagy szemtanú, Hatvany Lajos is. Különös örömmel veszi tehát kézbe az irodalom szerelmese Fenyő Miksa emlékiratainak első részét.

Fenyő Miksát, aki Amerikában él és maga is már jóval túl van a nyolcvanon, igaz baráti szálak fűzték századunk majdnem mindegyik nagy magyar írójához. Barátja volt Ady Endrének, Babits Mihálynak és Ignó Hugóval és Osvát Ernővel alapítója és szerkesztője a „Nyugat”-nak. Könyvének laza ugyan a szerkezete — olyannyira, hogy a zárófejezet után, melyben további terveiről beszél és emlékiratainak későbbi részeiből ad izelítőt, még négy fejezet következik! —, de lényegében mégis három részre oszlik. Az első fejezetekben „a „Nyugat” alapításához vívó állomások”-ról számol be, azokról a tervezgetésekről, barátságok kialakulásáról és rövidéletű folyóiratokról (Magyar Gênioz, Figyelő), melyek már az új irodalom hírókai voltak. Egyben röviden felvázolja előttünk, személyes kapcsolatok alapján, Gyulai Pál, Kiss József és mások portréját.

A könyv központjában maga a „Nyugat”, a körülötte vívott harcok és „afférok” és — Ady Endre állnak. A „Nyugat” és Ady, egyformán, elválaszthatatlanul; Fenyő hangoztatja ugyan, hogy a kettő nem azonos, de a nagyközönség a „Nyugat”-ot mégis Ady, később az Adypártiak lapjának tekintette. A másik, a legfontosabb ok, hogy miért kerültek együtt e könyv központjába, természetesen magában Fenyő Miksában keresendő: ez volt az a két nagy ügy, melyet Fenyő egész életén át szeretettel, szenvedéllyel és önfeláldozással szolgált. Ady Endréről ma is fiatalos lelkesedéssel

beszél, megvédi író ellenfeivel szemben nem annyira Rákosi Jenővel vagy I. Ferencsel, hanem elsősorban Krúdy G. és Kosztolányi Dezsővel szemben.

Ehhez a központi részhez tartozna azok a fejezetek, melyekben másik két tett barátjával, Babits Mihállyal és Zsigmonddal kapcsolatos emlékeit jegy A harmadik résznek azok a fejezetek hetők, melyekben Kosztolányi Ady-cikke igen szellemesen — Gellért Oszkár he küssé színezett emlékiratai ellen polt majd feleleveníti néhány további írók emlékét (Heltai Jenő, Nagy Lajos, Gyula).

Nem irodalomtörténetet írt Fenyő hanem memoárt, személyes, egyéni vélen és emlékeit. Nem kedveli például N Lászlót, és az ő emlékiratait sem fogja denki egyformán kedvelni. Amellett m bevallja, hogy nem emlékszik már po mindenre, emlékezete itt-ott cserben h Ennek ellenére csemege lesz ez a kö jövő irodalomtörténészeinek — kár, névmutató nincs a végén! — és csemege most is a magyar irodalom minden mesének. Mert az irodalom nemcsak r ből áll, hanem légkörből is, abból a mes színes levegőből, mellyel a műveket és a kat, az írók gyengéit és erényeit egy körülveszi a hol rajongó hol csipkelődő l ság és szeretet.

K.

Vér Zoltán: Egy magyar töprengéseiből

A genfi konvenció csak akkor bocsátja meg, hogy egy menekült kihágás útján jut az általa szabadnak tekintett országba, ha az illetőnél „halálfelelem” forog fenn. Az említett egyezés tehát megóvja az életet, de nem védi az ember szabadságtörekvét.

Jó néhányan haltak meg már a szabadságért. S végeredményben mi a fontosabb?

Ma nekem, holnap neked — mondták a latinok.

Kis nép vagyunk: ma is, holnap is nekünk jut a fájdalom, s ma is, holnap is a nagyoknak az előny.

Büszke vagyok, hogy ahhoz az országhoz tartozom, amely mindezt kibírta, anélkül, hogy valaha — se ma, se tegnap — igazán kiszolgált volna a nagyokat.

Ezért bírtuk ki.

S ezért tartunk ki mellettük, akik ma kibírják és holnap is ki akarják bírni.

Nagyobb szigorral keressük magunkban a szépet, jót, az emberit, mint másokban, s nehezebben bocsátjuk meg ezért, ha bennünk nincs meg, mint ha másokból hiányzik.

Nem bűn ez, sőt nemesség. De hol lennénk, ha időnként nem követtünk volna el bűnöket — a magunk, a mieink javára?

„Ne bántsd a magyart!”, kiáltjuk kifelé. Mikor fogjuk már befelé is kiáltani?

Adorján József magyar menekült megölt és kirabolt egy 74 éves osztrák nyugdíjast. Az „Ungarnflüchtling” rémtettét oldalszám taglalták a lapok.

Az amszterdami magyar református bibliakör és ifjúsági kör 1961 július 25 és 29 között 4 napos keresztyén ifjúsági konferenciát rendez, amelyre az Európában élő magyar diákokat, diáklányokat és minden fiatal szerétettel meghív.

Szőts István magyar menekült filmet készített I. Miksa császárról. Az alkotást ugyanazon a héten Bécs egyik legelőkelőbb mozija mutatta be. Irtak arról is, de jóval kevesebbet.

Természetes, hogy a gonosztett majdnem mindig nagyobb feltűnést kelt, mint a jó. /Kivéve, ha politikusok vagy katonák csinálják az utóbbit./ Viszont a jónak majdnem mindig mélyebb a hatása, mint a gonoszé. (Kivéve, ha katonák vagy politikusok csinálják az utóbbit./

Az eszünkkel kéne többet gondolkoznunk, nem az indulatainkkal.

Álhatatosak vagyunk, de nem kitartók. Inkább kitartók lennénk és ezzel eredményesek. Hogy mégis vannak eredményeink? Micsoda tehetség kell hozzá — és micsoda szerencse!

De mert ez ritka: valahogy meg kellene tanulnunk a törekvést, ha már az elviselés képessége birtokunkban van.

Milyen szép, hogy minden ember más, mint mi vagyunk! Szörnyű lenne az egyhangúság.

Milyen rettenetes, hogy mások vagyunk, mint a többi ember! Szörnyű ez az egyedüllét.

Kevés ember lesz vidámabb azzal, ha a saját bajairól beszélsz neki.

Ismerősöm szavai: „Az élet olyan rövid s a mi erőnk oly véges, hogy semmi érdemlegeset nem tudunk csinálni — tehát elkezdni sem érdemes semmit”.

Szegény ember, azóta is töröm a fejem: öngyilkos leszel-e, vagy bűnöző?

Étkezés és szállás díjmentes, útiköltségét mindenki maga fedezi. A konferencia helye: Amsterdam-C., Kerkstraat 107. Jelenkezési határidő június 25-ig a következő címen: Szűcs László, Amsterdam-Z., Churchill-laan 117.

1961 január 1-én a Lutheri Világszövözhez csatlakozott egyházak száma 59 volt. Isten két afrikai és egy távol-keleti (Formosa) egyház belépése várható.

Jó-jó

Keresztyén havi lap.

Szellemi fórum.

Szerkesztőbizottság:

Kibédi Varga Áron, Soós Bálint

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Postbus 7115, Amsterdam-Z. 2., Holland

Postai csekk száma: 316430,

Admiraal de Ruyter Fonds, Utrecht, Hollandia.

Minden cikkért szerzője felel.

Kéziratokat nem írunk meg és nem adunk vissza.

Évi előfizetési díj: Anglia: 10,— sh., Argentína: 90 peso, Ausztrália: 12,— s, Ausztria: 35,— Sch., Belgium és Luxemburg: 65,— fr., Franciaország: 700,— f, Hollandia: 5,— gld., Kanada: 1,50, Németország: 5,50 DM., Svájc: 6,— f, Svédország: 7,— Kr., Uruguay: 13 pe, U.S.A.: 1,50 \$.

Félévi előfizetési díj a fenti összegek fele.

Megrendelhető:

Anglia: Benedek Márton, 17, St. Dunstons Rd., Lond W. 6. • Argentína és Uruguay: C. A. Besenyi, O gado 1155, Adrogue F.C.N.G.R., Prov. Buenos Aib • Ausztrália: Csörz Győző, 311 Merrylands Merryland, N.S.W.; Domahidy András, 142 Towns Rd., Subiaco, W. A. • Ausztria: Vér Zoltán, WI XXII. Maurichg. 18-20. • Hollandia: Postbus 71 Amsterdam-Z. 2. Postai csekk száma: 3164 Admiraal de Ruyter Fonds, Utrecht. • Németors Exodus könyvesbolt, Arnulfstr. 146, München 19. Svájc: Szabó, Mittlerestr. 24, Basel. • Svédors Z. Balogh, Postbox 17, Vällingby 1. • U.S. Kolosváry Sándor, Buffalo 9., N.Y., P.O.B. 54. A országokból szíveskedjenek olvasóink közvetlenül kiadóhivatalhoz fordulni.